

[Pelle Voigt]

så vi får lejlighed til dér at drøfte de argumenter, som de værnepligtige har fremsendt.

Knud Damgaard (S):

Selv om det er noget usædvanligt, at en deputation, der gerne ville have foretræde, men ikke har anmeldt det i tide, nu kommer og vil ind og forklare deres synspunkter, og til trods for at dette er forligsstof, og at det, der står i betænkningen, står ved magt, er der vel alligevel grund til at sige, at henset til, at analysegruppen skal beskæftige sig med alle disse værnepligtsforhold, som er nævnt i brevet, vil det være rimeligt nok at tage denne deputation ind.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal kun sige meget kort, at jeg er meget tilfreds med, at vi nu nærmer os afslutningen af behandlingen af dette lovforslag, der jo er en af de direkte konsekvenser af det forsvarsforlig, som en række partier har indgået og bekræftet med det tillægsforlig, der blev indgået sidste år.

Jeg skal kun sige til hr. Pelle Voigt, at jeg har også læst den henvendelse, der er kommet fra forretningsudvalget, og de argumenter, der anføres i den.

Når hr. Pelle Voigt nu så stærkt fokuserer på ligheden i værnepligtsbyrden, synes jeg dog, det skal anføres over for hr. Pelle Voigt, at hele den problematik ikke er voldsomt ny.

Der kom som bekendt en betænkning for nogle år siden, i 1976, der netop handlede om ligheden i værnepligtsbyrden. Siden hen er der jo sket det, at udviklingen med hensyn til det, vi kalder frivillige værnepligtige, er gået hurtigt, så vi i dag opererer med en meget høj procentdel af såkaldte frivillige værnepligtige. Men selv uden tjenestidsforlængelsen i kamptropperne og ingeniørtropperne har vi haft værnepligtstider fra 1 måned til 24 måneder, de 24 måneder for u-landsfrivillige, så 100 pct. lighed i værnepligtsbyrden kan der ikke være tale om. Man indkalder f.eks. heller ikke kvinder.

Det grundlæggende synspunkt er, at værnepligtstiden afhænger af den tid, som det tager at uddanne en værnepligtig til at kunne udfylde sine funktioner i mobiliseringsstyrken; det er det, der er det afgørende, og at fastholde værnepligtige ud over den nødven-

dige uddannelsestid af lighedsmæssige grunde synes ikke at være logisk.

Men jeg må sige til hr. Pelle Voigt, at vi har da set på de argumenter, som er fremkommet fra forretningsudvalgets side, og jeg mener ikke, at det følger noget nyt til sagen. Derfor er jeg da glad for, at der er lagt op til, at vi nu får ekspederet dette lovforslag, at det kan vedtages, og at vi derved får bragt det sidste element vedrørende de 3 måneders mønstringstid på plads, inden folketinget drager på sommerferie.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 264:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Yderligere nedbringelse af arbejdsløhedskassernes fejludbetalinger m.v.).

(Fremsat 14/5 86. Første behandling 16/5 86. Betænkning 23/5 86. Ændringsforslag af 26/5 86 uden for betænkningen af arbejdsministeren).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af arbejdsministeren (se nedenfor).

Af arbejdsministeren:

Til § 1

1) Nr. 3, nr. 5-7 og nr. 17-19 udgår.

Til § 2

2) Stk. 2 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene medfører, at lovforslagets forslag om ændring af reglerne for udbetaling af dagpenge til personer, som modtager en social pension, tages ud.

Begrundelsen herfor er, at det fremgår af betænkningen over lovforslaget, at der vanskeligt kan opnås flertal for den foreslåede ændring af lovens § 64. Et mindretal i arbejdsmarkedsudvalget har herefter stillet et ændringsforslag, som medfører en anden ændring af § 64.

Det ændringsforslag, som stilles i betænkningen, afviger væsentligt fra det, som Bonnerupudvalget er nået frem til.

Regeringen finder på denne baggrund, at det vil være betænkeligt på nuværende tidspunkt at gennemføre en ændring af § 64, som afviger så væsentligt fra det forslag, som Bonnerupudvalget har været enig om at anbefale, og som parterne ikke har haft lejlighed til at udtale sig om.

Regeringen finder det derfor rigtigst at undlade at foretage en ændring af § 64 nu for at have mere tid til nærmere overvejelser.

Da regeringen på den anden side finder det meget væsentligt, at der hurtigst muligt gennemføres flest mulige af Bonnerupudvalgets foreslåede regelforenklinger, har regeringen valgt at stille ændringsforslag, således at der er mulighed for en hurtig vedtagelse af resten af lovforslaget.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Lovforslaget blev fremsat i folketinget den 14. maj, og vi har haft en meget hurtig behandling i arbejdsmarkedsudvalget. Jeg må sige, at med hensyn til de ændringer, der er foreslået, har socialdemokratiet udtalt sig positivt.

Det er sådan, at i § 41, stk. 1, altså punkt 1 i lovforslaget, har ministeren foreslået, at optagelsesbetingelserne for folk, der ønsker at overgå til fuldtidsforsikring fra deltidsforsikring, skulle være 300 timers arbejde inden for 10 uger. Derefter er der stk. 2, der fortæller, at direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med landsarbejdsnævnet kunne fastsætte nærmere regler for anvendelsen af dem, der er i stk. 1.

Vi har i socialdemokratiet opfattet det sådan, at de undtagelsesregler, der har været gældende hidtil, når folk var syge, når der var søgnehellidage, og når der var ferie, blev betragtet som døde perioder. Der er heller ikke noget i Bonnerupudvalgets betænkning, der indicerer, at man har ment, man skulle ændre på denne administrative regel. På baggrund af en henvendelse, vi har fået fra A-kasserne, som bekræfter os i den opfattelse, må vi anmode om at få det her forslag til behandling i udvalget mellem anden og tredje behandling. Vi mener, det er vigtigt, når parterne på arbejdsmarkedet har forhandlet disse ting på plads, at folketinget i så stor udstrækning som overhovedet muligt følger det, som arbejdsmarkedets parter har ment med forslaget. Det er baggrunden for, at vi altså vil have det tilbage i udvalget.

Nu ved jeg godt, at forslagsstillerne til ændringsforslag nr. 1, nemlig SF og VS, jo så kan komme op og sige: ja, men I kan bare stemme for vort ændringsforslag. Dette ændringsforslag er formuleret sådan, at man ikke kan se, hvad det drejer sig om. Man siger, at dagpengeretten skal forlænges i de pågældende perioder uden arbejde. Det er socialdemokratiets opfattelse, at det skal være de samme perioder, som har været gældende hidtil, nemlig sygdom, søgnehellidage og ferie.

Da formuleringen i ændringsforslaget er så bred, vil vi foretrække at vente med at tage stilling, indtil vi har haft samråd med ministeren. Det vil altså sige, at vi vil stemme imod dette ændringsforslag, men hvis ikke udvalgsarbejdet giver pote på dette område, vil vi være medforslagsstillere til et forslag, som vil være indrettet på det samme.

Om de øvrige ændringsforslag må jeg sige, at vi fra socialdemokratiets side har opfattet ændringerne i § 64 som lempelser for pensionisterne. Hidtil har pensionister, der også oppebærer dagpenge, haft mulighed for at få

[Kaj Poulsen]

78 dages understøttelse; efter dette forslag kan de få indtil to gange 78 dage. Rådighedsbetingelsen for at kunne få dagpenge er ændret fra et halvt års arbejde inden for 3 år til et halvt års arbejde inden for 18 måneder. Det har vi taget som et udtryk for imødekommehed over for et problem, vi har haft med denne lovs administration, nemlig at handicappede alene på grund af deres handicap skulle have en udvidet rådighedsvurdering. På den baggrund har vi konstateret, som jeg sagde ved første behandling, at mennesker alene på grund af, at de var dværge, er blevet frataget retten til at få arbejdsløshedsunderstøttelse.

Så også her var det vores opfattelse, at det var en forbedring, der lå i det forslag, som regeringen her har fremsat. Men vi har kunnet se i dagspressen, at en enkelt handicaporganisation har formuleret disse ændringer sådan, at nu skal de handicappede jages ud af arbejdsmarkedet, at de skal behandles groft anderledes. Når man kan vurdere dette ændringsforslag på en sådan måde, har vi udtrykt ønske om, at vi får bedre tid til at behandle forslaget i udvalget.

Det er baggrunden for, at vi vil støtte arbejdsministerens ændringsforslag om, at disse områder udgår, og så må vi se på det til efteråret og håbe på, at vi kan få gennemført disse lempelser. Det er efter socialdemokratiets opfattelse lempelser for pensionisterne og de handicappede, så vi må have det undersøgt meget nøje.

Det er uacceptabelt, at partier herinde går ud og skræmmer handicaporganisationer og pensionistorganisationer med noget, der ikke er realiteter. Vi skal have belyst fuldstændigt, hvad det drejer sig om, og så må vi tage fat på det og tage stilling til det til efteråret.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Først skal jeg sige, at det glæder mig da, at socialdemokratiet nu vil se på optagelsesbetingelserne og se på, om ferie og sådan noget kan forlænges.

Men så det andet punkt. Vi har faktisk i udvalget fået svar på, at der ikke skal foretages en rådighedsvurdering, alene fordi medlemmet er handicappet, der er ikke nogen automatik i det. Vi har fået at vide, at der i rådighedsbekendtgørelsen er fire linjer, hvor

man henleder kassernes opmærksomhed på, at de skal være opmærksom på problemet; dette er ikke en automatik.

Så vil jeg gøre hr. Kaj Poulsen opmærksom på, at et skærpet arbejdskrav – at man skal ind under nogle bestemmelser, som er forskellige fra alle andre menneskers – alene fordi man får social pension skal man være socialdemokrat for at kunne sige er en forbedring. At man skal opfylde 26 ugers kravet inden for 18 måneder i stedet for inden for 3 år, det er ikke en forbedring.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Fru Elisabeth Bruun Olesen bør selvfølgelig, når hun udtaler sig om de her sager, også tage hensyn til, hvordan praksis har været i A-kasserne. Fru Elisabeth Bruun Olesen er jo godt klar over, at praksis i kasserne har været, at man alene over for handicappede har taget denne udvidede rådighedsundersøgelse i anvendelse. Det har i rigtig mange tilfælde betydet, at handicappede er blevet nægtet dagpenge. Det havde vi undgået, hvis dette forslag var gået igennem. Men nu kan jeg forstå, hvor argumentationen kommer fra til handicaporganisationerne. Det er altså en forkert argumentation. Det her havde været en lettelse for disse.

Når fru Elisabeth Bruun Olesen siger, at der er forkert, at pensionister og handicappede skal have en anden behandling end andre i arbejdsløshedsdagpengesystemet, så er spørgsmålet, hvad det er, der er en anderledes behandling. Man kan selvfølgelig have den opfattelse, som VS har, at uanset hvordan den økonomiske situation ser ud, om vi er i 1960'erne, 1970'erne eller 1980'erne, så spiller klaveret så godt, at der bare kan køres los. Men det drejer sig i den her situation om mennesker, som får udbetalt social pension igennem et offentligt system. Alle andre grupper, der har indtægt, selvstændigt erhvervsdrivende osv., får modregnet indtægten i udbetalingerne fra A-kasserne. Hvis det er den ligestilling, VS her taler om, så er socialdemokratiet ikke med. Det vil være at stille de handicappede og pensionisterne utroligt ringe i den situation, hvor de er på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Nu står vi i en situation, hvor socialdemokratiet åbenbart mener, at fordi A-kassernes praksis har været for stram, fordi A-kasserne på grund af bl.a. de borgerliges hetz imod fejludbetalingerne er blevet bange og administrerer alt for stramt i modsætning til det, der har været meningen, så skal folketinget begynde at lovgive på baggrund af den forføjede praksis. Da burde det være organisationernes – bl.a. dem, der har siddet i Bonnerupudvalget – pligt at fortælle A-kasserne, at det aldrig har været meningen, at man alene på grund af en social pension skulle foretage en rådighedsvurdering, i stedet for at sige: sådan er praksis, accepter det!

Jeg vil stadig sige, at det her handler ikke om at køre løs, om at smide penge ud til højre og venstre og ned i bundløse kar og huller. Det drejer sig faktisk om meget få penge, hr. Kaj Poulsen. Det kommer ikke til at koste ret meget at sidestille personer med social pension med folk, der ikke får social pension. Det eneste, vi har ønsket, er, at folk, som kommer ind i en A-kasse på normale betingelser, som har arbejde, evt. på deltid, på normale betingelser, ikke skal behandles unormalt i en arbejdslededsituation.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Men alligevel på sådan en måde, at det er den eneste gruppe, der ikke skal have modregnet indkomst, som man jo forsikrer sig for i A-kassen.

Fru Elisabeth Bruun Olesen siger, at der har været administreret forkert; det tror jeg faktisk er rigtigt. Og så burde Bonnerupudvalget i stedet have sagt, at det kan vi ikke have. Ja men det er jo præcis det, Bonnerupudvalget har sagt, og det, ministeren har stillet ændringsforslag om. Hvorfor så alt det skaberi?

Jette Thomsen (KF):

Nu forstår jeg, at vi får sagen tilbage i udvalget, men ellers skal jeg på regeringspartierne vegne sige, at lovforslaget er stillet på baggrund af et enigt Bonnerupudvalgs indstilling for at få en ren forenkling på dagpengeområdet. Også for de handicappede ville lovforslaget, som det var, have givet

nogle lempelser – og en enkelt skærpelse, men vi synes alligevel flere lempelser og forbedringer.

Men der er jo imidlertid opstået diskussion om denne skærpelse, og da der er det, synes vi, det er bedre at tage denne del af lovkomplekset ud i denne samling, således at vi i løbet af sommeren kan få det gennemarbejdet grundigt sammen med alle de øvrige lovforslag for de handicappede, og således at vi er sikre på, at de virkelig bliver til gavn for de handicappede. Derfor anbefaler jeg på regeringspartierne vegne arbejdsministerens ændringsforslag til vedtagelse, således at vi straks i den næste samling kan få vedtaget resten af denne lov.

Jeg kan på regeringspartierne vegne meddele, at vi stemmer imod ændringsforslaget stillet af SF, VS og det radikale venstre, idet det er uoverskueligt – i hvert fald på nuværende tidspunkt – hvilke administrative besværligheder det vil give, og det er også imod Bonnerupudvalgets indstilling.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal anbefale de ændringsforslag, som VS, SF, og for et enkelt vedkommende også det radikale venstre, har stillet i fællesskab.

Det er meget længe siden, jeg har hørt en argumentation som den, jeg hørte her fra den socialdemokratiske ordfører. Jeg skal afholde mig fra at gå dybere ind i den, men blot sige, at hvis man virkelig mener, at der ikke må forekomme diskriminering over for handicappede i lovgivningen, så stemmer man naturligvis for det forslag, der vil have flertal, hvis socialdemokratiet stemmer for det.

Det andet, man kan gøre, er så det, som hr. Kaj Poulsen argumenterer for, nemlig at tage det ud og sende det væk i et udvalg og kigge på det igen lidt senere på året, og jeg kan godt se på tegningen, som den nu ser ud, at det bliver enden på det. Og så må jeg sige, at så kan jeg ikke forstå, hvorfor vi ikke i det hele taget skal lade være med at vedtage noget som helst, for nu begynder vi altså igen at pille noget ud og skulle kigge på det til efteråret, og vi ved i forvejen, at der kommer andre ændringer til efteråret.

Et af de helt store problemer, vi har i administrationen af A-kasserne og i det hele taget i A-kasselovgivning, er idelige forandringer. Her er altså fire regelforandringer,

[Lilli Gyldenkilde]

hvor vi nu kan konstatere, at vi er uenige, om det er en regelsanering eller ej. Det er en indrømmelse fra socialdemokraternes side, når de siger: det må vi have tilbage og undersøge. Altså er der ikke sikkerhed for, at det er en regelforandring. Så mener jeg, det rimelige ville være, også fra socialdemokraternes side, at sige: nu tager vi det her tilbage, kigger på det i sammenhæng med de andre ændringer, der skal komme, og så får vi lavet noget ordentligt på området. Nu vel, jeg ved godt, at det er jo spildte Guds Ord på Balle-Lars, hedder det vist, men jeg synes da, det skal nævnes under alle omstændigheder.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for disse ændringsforslag. Jeg skal lige sige om ændringsforslaget med hensyn til optælling af døde perioder, som kun nu må være på 2 år, at der altså er nogle mennesker, som får en egen behandling i det her, det skal man være klar over. Det er gravide kvinder, som føder inden for den her periode. De må i sagens natur, når vi har en 26 ugers barselorlov, få reduceret den periode, der hedder en død periode i denne sammenhæng, til at være kun halvandet år. Jeg håber, det er en ting, som vi kan være enige om at der i al fald skal kigges på i dette her.

Den anden ting, jeg vil nævne, er, at jeg ved, der pågår nogle forhandlinger mellem udenrigsministeren og folk i udenrigstjenesten. De er jo i den situation, at de nogle gange bliver sendt ud, og meget ofte er det jo sådan, at det er kvinder, der bliver sendt med deres mænd ud. Og de kommer altså i en særdeles speget situation, hvis de kommer tilbage og det viser sig, at de har været borte i så lang tid, at det bliver betragtet som en død periode, som nu er opbrugt. Derfor ville de aldrig kunne gå ind, når de kommer tilbage, og melde sig på arbejdsmarkedet og så få understøttelse, indtil de kan få et arbejde.

Jeg vil godt opfordre til, at vi kigger nærmere på dette, fordi det er jo en af de ting, der er vedtaget i et beslutningsforslag, at disse mennesker skal have reelle gode muligheder for et helt normalt liv, når de kommer hjem igen. Jeg håber, at arbejdsministeren og udenrigsministeren kan nå til enighed om et eller andet på området her i løbet af sommeren. Kan de ikke det, vil jeg annoncere, at så bliver vi nødt til at tage den problematik op igen til efteråret. Jeg kan i givet fald godt

vente, så vi kunne tage de to problemer op sammen, som jeg nu ved vi ender med at oversende til efteråret. Men helst havde jeg set, vi oversendte det hele til efteråret.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det beslutningsforslag, som er vedtaget her i folketinget omkring tjenestemænds ægtefæller, går jo ud på, at de har ret til orlov, og det, vi så skulle have gennemført, og det, vi faktisk har stillet spørgsmål om i udvalget, er, at vi også skal have den periode, som er en død periode for de her mennesker, forlænget. Det tror jeg vi vil kunne blive enige om, men lad os se på det til efteråret. Det kan være, ministeren er føjelig allerede i udvalgsrådet her; det ville jo være rart, hvis det var sådan.

Fru Lilli Gyldenkildes bemærkning om, at hvis man vil have fjernet diskriminering af de handicappede, så kan man bare stemme for de ændringsforslag, der ligger her, er jeg bestemt ikke enig i. Det er en særbehandling af de handicappede, hvis vi gør det.

Men så vil jeg godt sige, at denne lov drejer sig om, at mennesker tegner en forsikring, som skal forsikre dem imod tab af arbejdsfortjeneste. Det er klart, hvis man går ud over de principper, der er i forsikringsreglerne, så vil man se, at der er masser af andre grupper, der skulle have mange flere penge. Det er vi slet ikke enige i. Vi mener, at det er katastrofalt, at arbejdsløshedsunderstøttelsen er kommet ned på det niveau, som den er.

Men jeg vil godt sige til fru Lilli Gyldenkilde, at den værste diskrimination, de handicappede har været ude for angående den her lov, hænger sammen med, at folketinget sidste år med fru Lilli Gyldenkildes accept gennemførte et objektivt ansvar for A-kasserne for fejludbetalingerne. Dette har betydet, at A-kasserne er nervøse, hvor der foreligger en unormal situation, og derfor afviser udbetaling. Så kan folk ikke få deres ret i deres fagforening, og så må de søge at få den i direktoratet. Det er diskriminering.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ja, ja, ja, og sådan kan vi blive ved til dommedag med at rive i næsen på hinanden,

[Lilli Gyldenkilde]

hvad det var, der skete sidste år eller forrige år eller for ti år siden.

Jeg synes, det er bedre, vi ser lidt på det fremadrettede. Det, der er interessant i hr. Kaj Poulsens meldinger fra socialdemokratiet, er, om det kommende halve år, eller hvor meget det bliver, vil blive brugt til at hitte ud af, hvordan man laver regler om behandling af de handicappede i henseende til A-kasselovgivning, så de ikke får en negativ særbehandling.

For naturligvis er der tale om særbehandling, det skal der også være, for de er i den særlige situation, at de er handicappede. Men de er da ikke i nogen særlig situation i henseende til at betale til systemet og i øvrigt være med både via skatter og via det, man selv betaler ind til dette her system; dér er de da med i høj grad. Og selvfølgelig må de så også kunne komme med på det, jeg vil kalde lige vilkår med alle andre, at de ikke skal udsættes for nogle skærpede krav i forhold til andre grupper. Det er det, vi taler for, og jeg mener, at hvis dette ændringsforslag bliver vedtaget, så sikrer vi, at de ikke bliver udsat for skærpede krav.

Men nu ved jeg, hvordan sagen ser ud, jeg ved, vi ikke får det igennem. Jeg vil så bare opfordre til, at socialdemokratiet får gjort deres stilling helt klar. Vil de være med til at lave positive særforanstaltninger på dette område? Alt andet vil nemlig ikke være til at bære.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det er socialdemokratiets opfattelse, at vi skulle have haft de umenneskelige ekstraordinære rådighedskrav ud af lovgivningen. Det er socialdemokratiets opfattelse, at de handicappede skal være den eneste gruppe inden for arbejdsmarkedet, der ikke skal have modregnet i deres øvrige indkomst for det, de kan få udbetalt via A-kasselovgivningen. Det er en præferencestilling, det er en særbehandling, det er en god særbehandling.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Nu har hr. Kaj Poulsen tre gange sagt, at efter det, vi foreslår, er de handicappede den eneste gruppe, som ikke skal have modregnet

en social pension i dagpengene. Hertil vil jeg minde hr. Kaj Poulsen om, at der er faktisk mange forskellige former for pensioner, der ikke bliver modregnet i dagpengene. Så det passer ikke, hr. Kaj Poulsen.

Estrup (RV):

Det var jo klart allerede ved første behandling af denne sag, at der var én ting, der var kontroversiel, og det var ændringen af § 64 vedrørende retten til dagpenge, når man havde social pension. Det radikale venstre tog allerede ved førstebehandlingen klart afstand fra de regler, man her foreslog, og jeg synes, vi er blevet bekræftet i vores holdning under udvalgsarbejdet.

Vi kan klart tilslutte os lovens formål, en forenkling af regelsættet med henblik på at nedsætte fejludbetalingerne. Det er et rigtigt princip, man er gået ind i, at erstatte skønsmæssige afgørelser med mere objektivt prægede afgørelser. Det fører til færre fejludbetalinger.

Men vi kan ikke forstå den ændring, som har været foreslået med et skærpet arbejdskrav. Jeg synes, debatten her i dag klart har understreget, at der ikke er sammenhæng i den argumentation, som er ført omkring dette spørgsmål fra dem, der har været tilbøjelige til at gå ind for arbejdsministerens forslag.

Jeg forstår ikke hr. Kaj Poulsen, når han indledningsvis siger, at han opfattede det, som arbejdsministeren foreslog, som en lempe, og derefter peger på rådighedsvurderingen og siger, at det jo ikke er en automatik, der nu skal gennemføres, tværtimod. Ja, men den manglende automatik i rådighedsvurderingen, hr. Kaj Poulsen, kan vi præcis få ved det ændringsforslag, som er stillet af VS, SF og det radikale venstre, så det er nemt blot at stemme for det forslag.

Der er derimod næppe tvivl om, at indførelsen af det skærpede arbejdskrav virkelig medfører en skærpet behandling af de handicappede. Hvis hr. Kaj Poulsen er i tvivl, så kan han jo blot se på, at dette koster 7 mill. kr., hvis man opgiver det. Der er altså tale om et besparelsesforslag.

Jeg synes, det er helt misvisende at snakke om, at nogen har skræmt handicaporganisationerne med dette forslag. Der er reelt tale om en skærpelse. Jeg synes, vi i dag fra socialdemokratiets side mangler en klar marke-

[Estrup]

ring af, hvordan man forholder sig i spørgsmålet om handicappedes stilling på arbejdsmarkedet. Jeg synes, den sidste del af debatten meget klart har vist, at der er en stor forskel mellem den måde, socialdemokratiet ser på disse ting og den måde, vi andre ser på det.

Det er klart, at handicappede har et særligt udgangspunkt, når de kommer på arbejdsmarkedet, og det er det særlige udgangspunkt, vi skal tage hensyn til. Derfor kan det ikke nytte noget, at vi kræver millimeternøjagtighed i bestemmelserne, sådan at de er ens for alle uanset handicap. Det, det drejer sig om, er at erkende, at handicappede har en anden udgangsposition og de skal gives muligheder for at være ligestillede. Det er dér, vi skal hen. Jeg synes, socialdemokratiet skulle se at finde sine ben i dette spørgsmål, sådan at vi kan forhindre, at vi nu oven i 78 dages reglen, som er slem nok, får en yderligere skærpelse.

Jeg kan sige, at vi vil stemme for det ændringsforslag, som regeringen og socialdemokratiet nu åbenbart støtter, såfremt det viser sig, at ændringsforslaget fra SF, VS og det radikale venstre falder. Det er trods alt bedre end det, der var foreslået fra arbejdsministeren. Men vi mener ikke, det er godt nok.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Som det er fremgået af debatten her i dag og af debatten ved første behandling, vil socialdemokratiet ikke acceptere, at handicappede og pensionister i øvrigt skal fuldstændig ligestilles i denne lov. Det er heller ikke det, der ligger i den debat, der har været. Det, der ligger, det er spørgsmålet om, hvordan vi skal indrette systemet, så det er til at administrere, således at de handicappede kan beholde deres præferencestilling i forhold til lovforslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Med en borgerlig regering bliver regelforenklinger uundgåeligt til forværringer, og LO, FTF og ACs opgave bliver så åbenbart at forsøge at gøre forværringerne så små som muligt i stedet for at mobilisere modstand imod, at der overhovedet sker forværringer. Derfor synes vi, det er godt, at organisationerne er trådt ud af Bonnerupudvalget, så de

ikke skal være med til at lave en finansieringsreform for dagpengene, som med den siddende regering uundgåeligt vil blive til skade for medlemmerne.

Vender vi os så til det konkrete lovforslag, er det karakteristisk, at de foreslåede regelforenklinger kommer medlemmerne til skade. Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund og Landssammenslutningen af Hospitalslaboranter har påvist, hvorledes de nye optagelsesbetingelser kan resultere i, at medlemmer kommer i en situation, hvor de efter de nuværende regler kunne være blevet optaget i en arbejdsløhedskasse ikke mindre end tre gange, mens de efter de nye regler slet ikke kan optages.

Jeg er så glad for, at socialdemokratiet vil have lovforslaget tilbage i udvalget, så man kan se på, om ferien ikke i det mindste kan forlænges. Vi har i vort betænkningssbidrag netop påpeget, hvordan en ferie, som den ansatte ikke kan undgå at holde midt i en periode, f.eks. fordi fabrikken holder lukket, betyder, at vedkommende ikke kan blive optaget i en A-kasse.

Bonnerupudvalget og med det socialdemokratiet siger, at der ikke kan blive tale om millimeterdemokrati, når der regelforenkles. Her siger vi, at det må være en opgave at regelforenkle, så det kommer medlemmerne til gavn, under ingen omstændigheder til skade. Og det kan gøres, også uden at det koster specielt meget at tage det kriterium med ind - hvis vi altså skal det. Hvis vi vil tage det med ind, så har vi sammen med SF og det radikale venstre stillet et ændringsforslag til gavn for medlemmerne, som samtidig er en regelforenkling. Det angår personer med social pension. Vi siger simpelt hen, at personer, der får social pension, ikke skal ind under de skærpede arbejdskrav. Det ville være en forværring, hvis de kom ind.

Samtidig holder vi fast i den forenkling, der ligger i ministerens forslag, nemlig at dagpenge i de sidste tre måneder, før pensionen begynder at løbe, ikke skal medtages ved beregningen af, om retten til dagpenge er opbrugt.

Vi siger også, at det er fint, at den begrænsning med de 78 dage, som eksisterer i dag, kommer til at følge kalenderåret. Det er en forenkling, men samtidig er det også en forbedring, fordi der så kan være 78 dage på hver side af den 1. januar, og ikke som nu

[Elisabeth Bruun Olesen]

kun 78 dage i løbet af 12 måneder i træk. Det ville have været en regelforenklings, hvis man kunne have gjort det på den måde, som altså SF, VS og det radikale venstre foreslår.

Jeg skal sige, at selvfølgelig så vi helst de 78 dage helt væk, jfr. VS' forslag B 108. Men vi har i stedet for villet sige, at under hensyntagen til de betingelser, som Bonnerup Nielsen-udvalget har stillet op, kan man, uden at det koster specielt, lave regelforenklinger, der faktisk kommer medlemmerne til gavn og ikke til skade.

Jeg kan forstå, at socialdemokratiet ikke kan gå med til det, fordi socialdemokratiet stadig væk tror, at et skærpet arbejdskrav i en eller anden forstand kan defineres som en lempelse. Vi synes, at socialdemokratiet skal have tid til at finde ud af, at sådan kan man ikke tænke, hvis vores ændringsforslag, som vi først skal stemme om, bliver stemt ned. Vi vil derfor stemme ja til arbejdsministerens forslag, det vil bringe tingene tilbage til status quo. Det er ikke, fordi vi er enige i status quo, vi er faktisk uenige i status quo, men vi mener, at det skærpede arbejdskrav, der følger af ministerens lovforslag, trods alt er en god ting, så man sammen kan finde ud af, hvad der så skal gøres.

Her må socialdemokratiet finde sine ben: skal personer med social pension fortsat diskrimineres eller ej? Hvorfor skal personer med social pension overhovedet ind under 78 dages reglen? Hvorfor skal de mennesker, der har arbejdet normalt, er blevet optaget i en kasse på fuldkommen normale betingelser, behandles ekstremt unormalt i en arbejdsledselsituation?

Så vil jeg igen påpege, at hr. Kaj Poulsen tre gange har sagt noget forkert fra folketingets talerstol. Han har nemlig sagt, at pensioner bliver modregnet i dagpengene, men det er bestemt ikke alle pensioner, der bliver det. Så vidt jeg husker, bliver bl.a. pensioner fra det offentlige ikke modregnet i dagpengene. Så i dette tilfælde ville der ikke være sket en fantastisk ekstraordinær god behandling af de handicappede, hvis VS' og SFs og de radikales forslag gik igennem, overhovedet ikke. Vi ville såmænd bare have sagt, at de handicappede og personer med social pension ikke skal ekstra diskrimineres.

Så skal reglerne om døde perioder ændres administrativt. Vi har derfor sammen med SF stillet et forslag om, at det ikke skal kunne

ske; man skal ikke kunne foretage indskrænkninger i medlemmernes ret til at få dagpengereetten forlænget i perioder uden arbejde. Sådan som ændringerne skal laves om administrativt, vil det faktisk betyde, at kvinder, som bliver gravide, som måske har været på kursus som død periode, som måske har haft sygdom som død periode, kan blive frataget deres dagpengeret, fordi de to år ikke er tilstrækkeligt med hensyn til de døde perioder; slet ikke, hvis kvinden på grund af et farligt job må gå på sygedagpenge allerede ved graviditetens indtræden. Så dette er til skade for gravide kvinder.

Til slut skal jeg blot udtrykke min forundring over, at arbejdsministeriet i alle de svar, vi har fået i diskussionen om overgangen fra deltids- til fuldtidsforsikring, elegant har undgået at kommentere både Hotel- og Restaurationspersonalets A-kasses og hospitalslaboranternes udsagn om, at der er sket et skred i fortolkningen af »merarbejde af tilfældig karakter«, så det i dag fortolkes som et værn imod, at man får for mange år på fuldtidsforsikring, mens det oprindeligt var ment som en beskyttelse af deltidsforsikrede, som ønskede at bibeholde deltidsforsikringen, men som gerne ville hjælpe arbejdsgiverne ved at arbejde på fuld tid i en spidsbelastningsperiode. Jeg har tilladt mig at opfatte arbejdsministeriets larmende tavshed som et tegn på, at det giver hotel- og restaurationspersonalet og hospitalslaboranterne ret.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det skal fru Elisabeth Bruun Olesen bestemt ikke gøre.

Der var to hovedmotiver, da vi fremsatte dette lovforslag. Det ene var, at vi hurtigt ville gennemføre de forslag til forenklinger, som et enigt Bonnerupudvalg havde fremlagt, altså et udvalg, hvor arbejdstagere og arbejdsgivere var enige i forslagene til forenklinger. Vi vidste godt, at de skulle behandles hurtigt, og vi havde det ønske, at det skulle ske på en sådan måde, at der var et bredt flertal i folketinget bag forslagene.

Det er baggrunden for de ændringsforslag, jeg har stillet uden for betænkningen. Vi havde indarbejdet nogle forslag, som et enigt udvalg stod bag, hvor der ville være et antal lempelser for de handicappede og en enkelt

[Arbejdsministeren]

skærpelse, men vi mente, at der var balance i det.

Nu har vi forstået, at der i folketinget er rejst tvivl om virkningen af de forslag, der er rejst tvivl hos de handicappede om, hvad det er, folketingets flertal vil i forhold til dem. Det synes jeg ikke at folketinget, det synes jeg ikke at de handicappede kan være tjent med. Derfor synes jeg, det er rimeligt, at vi trækker denne del af lovforslaget ud, sådan at vi i løbet af sommeren kan skabe klare regler, hvor vi får en regelforenklning, og hvor vi får en situation, som er tilfredsstillende for de handicappede, som ønsker tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er det, vi vil arbejde videre med i sommerferien.

Men vi vil i øvrigt gerne i indeværende uge have vedtaget resten af forslagene, således at vi kan gennemføre dem sammen med de administrative forenklinger, som er blevet påpeget af Bonnerupudvalget, sådan at vi kan lave en stor, samlet regelforenklning her i løbet af sommeren, baseret på de lovforslag, vi får igennem, plus de administrative regler, vi kan ændre. Det er årsagen til, at vi gerne vil have den del af det igennem nu. Det er et svar til fru Lilli Gyldenkilde.

Så skal jeg lige sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg meget gerne medvirker til et samråd i udvalget mellem anden og tredje behandling med henblik på at finde ud af, om der er en eller anden misforståelse med hensyn til, hvad Bonnerupudvalget har sagt om 10 ugers reglen og ferieindregning i 10 ugers reglen. Hvis der er en misforståelse, så mener jeg, det skulle være muligt at få den ryddet af vejen, således at vi kan vedtage lovforslaget på torsdag eller fredag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 22 stemte for, 119 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 32 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af arbejdsministeren
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 betragtedes som
bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen.

§ 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af arbejdsministeren og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 259:

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning til kommunerne af faste ejendomme. (Ophævelse af minimumsgrænsen for den kommunale grundskyldpromille, maksimumsgrænse for udskrivning af grundskyld, fastsættelse af den amtskommunale grundskyldpromille).

(Fremsat 7/5 86. Første behandling 13/5 86. Betænkning 23/5 86).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 11 og 12 på dagsordenen opførte sager nemlig:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 260:

Forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen. (Ophævelse af det amtskommunale ligningsforhold).

(Fremsat 7/5 86. Første behandling 13/5 86. Betænkning 23/5 86).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 250:

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning til kommunerne af faste ejendomme. (Rammer for grundskyldpromiller m.v.).

Af Lykketoft (S) og Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.